

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

вересня 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Біржова діяльність

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність

075 «Маркетинг»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Маркетинг»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Коваленко-Марченкова Євгенія Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Біржова діяльність» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 075 «Маркетинг».

Біржі займають особливе місце в інфраструктурі сучасної ринкової економіки. Біржі сьогодні – це приклад дієвого ринку, на якому щоденно зустрічаються інтереси виробників, споживачів, фінансистів, спекулянтів, банків, компаній та організацій. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Біржова діяльність» є питання сутності організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій з метою ознайомлення з досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової діяльності України, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	38			38
лекції	22			22
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	16			16

Самостійна робота, у т.ч:	82			82
підготовка до аудиторних занять	26			26
підготовка до контрольних заходів	26			26
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30			30
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				Залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - сформувати систему знань з організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій.

Завдання дисципліни: ознайомлення з узагальненим досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової діяльності України, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж.

Пререквізити дисципліни: «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Статистика», «Гроші та кредит».

Постреквізити дисципліни: «Управління вартістю підприємства», «Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств».

Компетентності:

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, застосування методів наукового пізнання.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням, генерувати нові ідеї.
- ЗК5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

РН12. Набути навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади біржової діяльності					
Історія розвитку біржової торгівлі та сучасний стан біржового ринку	14	4	2		8
Товарна біржа як елемент інфраструктури ринку	14	2	2		10
Регулювання біржової діяльності	12	2	2		8
Біржові угоди	12	2			10
Ф'ючерсний ринок	14	2	2		10
Організація і технологія біржової торгівлі	14	4	2		8
Брокерська діяльність	14	2	2		10
Фондові біржі	12	2	2		8
Функціонування валютної біржі	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 1	120	22	16		82
Усього годин	120	22	16		82

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1, 2	Історія розвитку біржової торгівлі та сучасний стан біржового ринку	4
3	Товарна біржа як елемент інфраструктури ринку	2
4	Регулювання біржової діяльності	2
5	Біржові угоди	2
6	Ф'ючерсний ринок	2
7, 8	Організація і технологія біржової торгівлі	4
9	Брокерська діяльність	2
10	Фондові біржі	2
11	Функціонування валютної біржі	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Історія розвитку біржової торгівлі і її тенденції	2
2	Регулювання біржової діяльності	2
3	Біржові операції з реальним товаром	2
4	Операції з цінними паперами	2
5	Ф'ючерсний контракт.	2
6	Хеджування на ф'ючерсних ринках	2
7	Опціонні угоди на біржовому ринку	2
8	Ринки іноземної валюти. Валютні угоди	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	26
2	Підготовка до контрольних заходів	26
3	Виконання курсового проекту або роботи	
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	
	Етапи розвитку біржової торгівлі за рубежом	6
	Розвиток біржового ринку в Україні	6
	Класифікація цінних паперів	6
	Класифікація видів валют	6
	Передумови і етапи становлення валютного ринку України	6
	Усього годин	82

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю успішності навчання: усний, письмовий, тестовий.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади біржової діяльності

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 11 балів), одна лекція 1 бал;
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів), одне заняття 1 бали;
- робота на практичних заняттях (максимальна кількість – 24 балів), за активну роботу на кожному занятті студент отримує максимум 3 бали; не брав активної участі у практичному занятті, але на запитання викладача відповідав -1-2 бал; не відповідав на запитання викладача, не брав участь в обговоренні запитань, з'явився не підготовленим – 0 балів.
- конспект розділів програми, які не викладаються на лекціях – 17 балів; надання повного розгорнутого конспекту – 17 балів; якщо у конспекті допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-16 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 6-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 3-5 балів; якщо у конспекті містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь – 0-2 балів.
- відповідь на два теоретичні запитання (максимальна кількість 40 балів). За кожну правильну відповідь студент отримує 20 балів.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 20 балів:

- Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно – 16-20 балів;

– Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі - 11-15 балів

– Студент стисло розкрив суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з значними помилками - 6-10 балів

– Студент не розкрив суті теоретичного питання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилками - 0-5 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за видами поточного контролю змістового модуля 1.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (якщо пропущена лекція) та виконання індивідуального розрахункового завдання (якщо пропущене практичне заняття).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бевз О. П. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі. Частина 1 / Бевз О. П., Скотнікова М. М., Кушнір Т. Б. – К. : КНТЕУ, 2005. – 216 с.
2. Биржевое дело: Уч. пособие / Зотов И.В., Успенко В.И. – Харьков: Бурун Книга, 2005. – 256 с.
3. Бобкова А. Г. Біржове право : навчальний посібник / А. Г. Бобкова, Ю. О. Моїсєєв – К. : Видавництво «Центр навчальної літератури», 2005. – 200 с. 17
4. Дмитрук Б. Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі. – К.: Либідь, 2007 - 344 с.
5. Закон України «Про товарну біржу» від 10.12.1991 р. № 1956- XII (зі змінами і доповненнями).
6. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480 - IV.
7. Зотов И.В. Биржевое дело: учеб. пособие для студентов вузов / И.В. Зотов, В.И. Успенко. - Харьков: Бурун Кн., 2008. - 256 с.
8. Павлов В. І. Цінні папери в Україні : навчальний посібник / В. І. Павлов, І. В. Пилипенко-Кривов'язюк – [2-ге вид., доп.] – К. : Кондор, 2004. \
9. Пасічник В. Г. Ринок цінних паперів : навчальний посібник /В. Г. Пасічник, О. В. Акіліна – К. : Центр навч. літ., 2005.
10. Пепа Т.В. Біржова діяльність: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / Т.В. Пепа, Т.І. Пішеніна, В.В. Лаврінович. - К.: Ліра-К, 2009. - 540 с.
11. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник для ВНЗ – 2-е вид. Тернопіль: Карт-бланш, 2008. - 632с.
12. Чесноков В.Л. Біржові операції: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / В.Л. Чесноков. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 191 с..

Допоміжна

1. Беднарчук М.С., Полікарпов І.С. Біржові товари – Львів: «Магнолія плюс», 2007 - 365 с.
2. Биржевое дело / Под ред. Галанова В.А. – М.: Финансы и статистика, 2000 .
3. Гаршина О. К. Цінні папери : навчальний посібник / Гаршина О. К. – К. : Видавн. дім «Слово», 2004.
4. Дмитрук Б.П. Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі: Навч. посібник. – К.Либідь, 2001-344 с.
5. Дудяк Р.П., Бугіль С.Я. Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: Навч. посібник. – Львів: «Новий світ-2000», 2003. – 360 с.

6. Крамаренко В. І. Біржова діяльність : навчальний посібник / під ред. д. е. н. В. І. Крамаренко, д. е. н. Б. І. Холод – К. : ЦУЛ, 2003. – 264 с.
7. Маслеников В.В. Биржевое дело: Уч. пособие. – М.: ИНФРА-М, 2000. -304 с.
8. Мозговий О. М. Фондовий ринок : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Мозговий О. М. – К. : КНЕУ, 2001.
9. Солодкий М.О Біржовий ринок – К.: Джерела М, 2002.-336 с.
10. Ходаківська В.П., Беляєв В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2002.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. www.rada.gov.ua.
2. .Офіційний сайт компанії Forexite – Режим доступу : <http://www.forexite.com>
3. Офіційний сайт компанії teletrade – Режим доступу : <http://www.teletrade.com.ua>
4. Офіційний сайт компанії Global Forex «Your Online Currency Exchange» – Режим доступу : <http://www.globalforex.com>

Розробник _____ (підпис) _____ (Є. В. Коваленко-Марченкова)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) _____ (М. О. Прилепова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економіки та підприємництва
Протокол від «12» вересня 2019 року №2